

Központi oltáregyesületi érem.

Hivatalos oltáregyesületi érem. Kapható: Oltáregyesületi iroda. Budapest IX., Üllői-ut 77. Egy darab ára ezüst kivitelben: 2.60 korona. Alumínium kivitelben: 90 fillér.

Telefon-posta.

B. A. Temesvár. Ilyenféle apróságot tömegesen kapunk. — Sohasem decens, ha a költő szűz Máriától «mosolyta» kér. Banális is. Nem használhatjuk. — *Cs. M. Marosvásárhely.* Talán felhasználjuk, bár Ön tud szebbeket is papírra vetni. Egyébiránt jószándékát irántunk örömmel vesszük.

ÖRÖKIMÁDÁS

az Országos Oltáregyesület havonként megjelenő hivatalos közlönye.

TARTALOM: *Pázmándi*: Biztos utakon. — *Dr. T. J.*: Szent kereszt felmagasztalása. — *Blaskó Mária*: Te Deum laudamus. — *Antal Margit*: Gyermek a szűz Mária jelenéseknél. — Történelmi tár. — *Timár Kálmán*: Hadak és veszedelmek idején. — *Gyakori szentáldozás*. Rovatvezető: *dr. Weber Pál*. — Mindennapi kenyér. — Háborús esetek. — *Jézusom, örööm*. Rovatvezető: *dr. Szyllaba Emil*. A gyakori áldozás. — *Felső bimbók*. — Angyal meséje. — Bélapataka. — *Röptében a nagyvilág körül*. — *Egyesületi élet*. — *Irodalom*. — *Kimutatás*.

Biztos utakon

SZÉP ez a világ s benne a mező, aranyos kalász, koronás fák! Tavaszkor, nyárban, hervadó őszben úgy hasonlítanak ezek az emberi élethez, melynek szintén van tavasza, mikor fakadnak rügyei; ugyancsak van meleg napsugaras nyara, midőn mindaz szépen megéri rajta, mit eddig gyűjtött; de azután beállhat az emberben is a virágot hervasztó és levelet hullató ősz is, mely sorban letépi nemes hajtásait, illatozó szirmait, s jó, hogy még vergődő életét hagyja meg, nehogy elpusztuljon végleg s így legalább talán hajthat még zöld levelet langyos kikeletkor.

Mert az ember is, meg a lelke is él. Voltaképen a léleknek van igazi élete, mely a természetben páratlan, fölséges és utánozhatatlan. Gyökerei mélyen járnak lenn a hit mélységes titkaiban, ágai szétterjednek a földi lét minden irányába és a sok akadály, a világ állította czerfélé tilalomfa dacára úgy kizöldel, úgy megéri, úgy árasztja maga köré az erények illatát, hogy akik megérik, köréje gyűlnek, hogy ők is édes táplálékot keressenek ottan, mint a méh keresi mézét a datúra virág sárga-poros kelyhében.

A virágnak eső, harmatcsepp kell és ugyancsak ez kell a léleknek is. Neki is van reggeli harmatja, különben már korán eltikkadna s ez az Oltáriszentség. Úgy száll ez reggelenként feléje nesztelenül, mint a fehér hónak hulló pelyhe tél közepén s megpihen sok ezer helyen, ott reng üdén, ezüstszinben ragyogón a lelkek ölében, hogy aztán onnét soha el ne szálljon, hanem megmaradjon ottan egy mindvégig őrzendő drágalátos kincsnek.

Mélységes a titka e drága szentségnek! Minél mélyebbre nézünk bele, annál szebb kép tárul elénk és jó, hogy halvány, homályos az öröklámpa fénye, mert igazán oly titkos, sejtelmes az Ő világa, melyet nem is annyira nézni, hanem inkább úgy mélyen érezni kell.

És szívem azt érzi, hogy ott van, abban a kis szent ostyában az én *Örökkévalóságom Útja*. «Én vagyok az Út»... suttogja a szentáldozás után. Bizony szép és nekünk való út! Értem, mért mondja, mert tudja a köztünk lakó Jézus, hogy milyen is itt e földön a mi utunk a halhatatlanság felé. Itt minden hervad és fonyad. A sok hűtlenség és csalódás elgyöngít, a kétségbeesés megrémít. A másokba vetett bizalmunk és szeretetünk keserű kiábrándulásba vész el. Minden jó reménység, édes emlék, baráti és rokon érzelmeleget hosszú idők után is egy pillanat alatt futó árnyként tűnik el mellőlünk. A sok halál, fekete koporsó bensonkben rendít meg s a szegény ember, szegény reszkető lelkével a nagy zürzavarban úgy tapogat, mint az idegen halandó vaksötétes éjben; nincs támasztó, biztató sugara, napsütéses reggele e számkivetett helyen; hát így most hová menjen, kihez forduljon?!

«Én vagyok az Út»... hallom csak ismét. Az oltárszentségi Jézus szava az! Oly édesen csengő, biztató szó! Szétnyitja Szívét, hol az én fájdalom is elfér az Ővé mellett. Oly jóleső e Szív dobogása, mely az én vergődő szívemet is úgy gyógyítgatja. Megmutatja a régi keresztet, a rozsdás szegeket, a vérfoltos lándzsát, a már rég végigjárt Kálvária útját, rám teszi lágy, áldó isteni kezét, megfogja gyöngéden az enyémet is s az ezer megpróbáltatástól szédülő fejemet kebléhez öleli és most azután ketten indulunk meg újra, de biztos léptekkel az Örökkévalóság felé!

De az oltárszekrényben örködő Jézus azonkívül azt is mondja: «Én vagyok... az *Igazság!*» Mily jó ez is! Az emberek között úgy is annyi a fátyolozott arc, színét veszette posztó, kiknek nemcsak a szava, hanem szíve és lelke is hamis. Úgy szórják felénk mérgezett nyilakat, mikkel a hitetlenség, erkölcstelenség útját próbálják egyengetni, de ugyanakkor pusztítanak és kiölnék a lélekből mindent, mi addig az emberben érték volt, mi a porból a magasba emelte!

Ó milyen mások Jézusnak, az Igaznak szavai, melyek mint édes cseppek hullnak a szívünkbe! Érezzük a szentáldozás után, hogy minket is megérintett az Ő finom, lágy érintésével, hogy szívünk sóhajai az Ővéhez tapadnak és úgy halljuk, mintha most minket tanítana: «Én vagyok az *igaz* szőlőtő és ti — tehát *mi* — a szőlővesszők». «Vigyázzatok és imádkozzatok!» «Ne aggódjatok éltetekről, tudja a ti mennyei Atyátok, hogy mire van szükségetek!» «Ne féljete azoktól, kik a testet megölik, de a lelket meg nem ölhetik.» «Mit használ az embernek, ha az egész világot

megnyeri, — vagyis, ha e világnak hódol egyedül, — de a lelkének kárát vállalja!» Mennyire édes szavak, szent ostyából szálló mennyei hangok ezek! És most érezzük a buzdítást, hogy csak előre, bátran előre az Igaznak útján. S így reggelenként mi is megérezzük és megismerjük, hogy az Oltáriszentségben ő van jelen, a tanító, Krisztus Jézus, az élő Isten Fia!

«Én vagyok... az *Élet!*» folytatja tovább. Mennyire szívünkhöz szól ez is! Mit ér az, ha van útmutatónk, de elfáradunk a hosszú út miatt és csüggedten visszafordulunk. Mit ér az, ha halljuk az Igazság szavát, de még sem követjük, mert nincs erőnk, kitartásunk, buzdító vezetőnk, nincs igazán életünk!

És Jézus az Oltáriszentségben életet ad. «Én vagyok az élő kenyér» s az élő kenyérben önmagát osztogatja a szentáldozáskor. Abban az édes, áldozás utáni pillanatokban mennyi erőt és biztatást ad a törekvő lelkeknek. Sokan úgy elgyöngülve, kedvüket veszítve, bús fejjel róják életük országútját s a szentáldozás után kigyul ismét arcuk, mert új életet kaptak az élet Urától!

Sokan úgy törtetnek előre a megkezdett úton, szedegetik szép sorban az erények virágait; diszlik már lelkükön a tisztaság, alázat, türelem erénye ékes koszorúban, de egy nehéz pillanatban mégis csak ellankad a karjuk s ekkor Jézus lép hozzájuk az életnek Mestere, hogy friss szirmokat, zöld kis levélkéket rakjon a fonnyadtak helyébe!

A világnak csapongó szele, mint fojtó, sivatagi szél belecsap gyakran a szegény halandó gyöngé szívébe, úgy elborítja azt a kétség, bizonytalanság, érthetelenség mindenféle ága, hogy köztük már csak vergődni tud — és akkor száll feléje, mint súlyos, küzködő beteg felé Jézus, az élet Istene, hogy amit már elveszteni kezdett, a jobb élet reményét visszaadja neki!

Itt tanít azután imádkozni, igazán hódolni, Előtte térdet hajtani, alázattal, nagy bizalommal Hozzá közeledni, mert itt, a szent ostyában, Őnála mindezekből élet fakad, lelkünknek élete!

Úgy megérinti a szentáldozásban szívünket, hogy Ő érette megcsókoljuk a keresztet, szeretetből elviseljük a szenvedést, letöröljük a könnyeket, miket szeméinkből a fájdalom fakasztott!

Mily nagy ajándék tehát az Oltáriszentség! Mennyit kapnak itt a gyakori áldozók! Hogy tud itt vonzani mindenkit erősen ellenállhatatlanul szívünknek Királya! Bárcsak ragadna magához minden lelket!

Annyi csillagot látni napnyugta után az esti égbolton. Mint apró ezüstszínű gyöngyöcskék ragyognak felénk s oly kedvesen hívogatnak fel-feltűnő kis szemekkel oda maguk közé.

Ki tudja talán tőlünk elköltözött boldog lelkek integetnek úgy,

kiknek e földön a szentségi Jézus volt az örökkévalóságba vezető Út, Igazság és Élet?!

Úgy vágyik ilyenkor az én lelkem is oda föl, a magasba, a csillagok közé!
Pázmándi.

Szent kereszt felmagasztalása.

HLIGHOGY Ilona császárné csodálatosan feltalálta a szent keresztet, a perzsák kezébe került. Tőlük Heraklius császár hódította vissza és helyezte el ismét — óriási ünnepek közepette Jeruzsálemben. Ez a kereszt felmagasztalása — Exaltatio Crucis, melyet szeptember 14-én ünnepel az anyaszentegyház. A régi kereszténységben nyilvános ünnep volt. Hogy ma már nem az, annak oka nem a tisztelet hiányában rejlik. Az a fakereszt, melyen a mi Urunk szenvedett, részekre darabolva az egész világ kincse és ereklyéje és a népek millióinak hitvallása lett. Reá esküsznek, vele küzdenek, érte halnak. Szent Péter, szent András megölték örömben, mielőtt kiszenvedtek rajta. Ekkor még kínzó eszköz volt és mégis boldogított, örömet lopott a csüggedt szívekbe. Nemsokára már merészen ott tündököl a templomok tornyán, a fejedelmek koronáján, a hadsereg hadijelvényein, a főpapok és kiválók mellén. Ime az exaltatio Crucis. Sőt Hofer tiroli Krisztus-keresztje lesz belőle, mely akkoriban épügy forrása volt a lelkesedésnek, győzedelmes mindenre képes honfiúi szerelemnek Napoleon ellen, mint ma az olasz ellen. Azok az elhagyott útszéli keresztetek most templomot pótolnak. Ha elhalad mellette a halálba induló katona, megemeli sapkáját, szeme reménykedve reá tapad, szívének meleg érzése körülhullámozza a keresztet, melyről hite elsúgja: in cruce salus — keresztben van üdvöm. Az segít, gyámolt, ki rajta értem kiszenvedett. S ha a hazáért el kell vérzenem, ismét a keresztben kiszenvedett Üdvözítőben van reményem és bizalmam. Az élőt erővel, vigasszal tölti el, a holtat étellel élteni. Krisztus Urunk a keresztben haldokolva szerzett örök életet. Ime az exaltatio crucis, mely legyőzi a halált is, mikor általa megvalósul az Úr mondása, melyet szent Jánosnál olvasunk: «Aki bennem hisz, ha meg is hal, élni fog». (Ján. 11, 25.) Már Konstantin császár megértette, hogy a kereszt jele Maxentiusnál nagyobb ellenséget is letipor, letiporja a halált is, mikor a tanításával az örök élet reményének bimbóját fakasztja. Mikor a temetők sírja felett mered égnék, akkor sem a halál jele, hanem az életé. Azé az életé, melyre az alatta nyugvók törekedtek földi vándorlásukban s melynek dicsőséges napjaira az utolsó ítélet harsonája ébreszti az emberiséget.

Akkor is a kereszt jele fog tündökölni az égen, mint az üdvnek, győzelemnek örök üdvözülésnek záloga, de csak azok számára, kik a földön is ezt látták benne.

Ime az igazi és valódi exaltatio crucis, amikor már alacsony neki a föld országai, az égen tündököl, azon az égen, ahová a benne hívőket elvezette.

Ó szent keresztnek áldott fája!

Dr. T. J.

Te Deum laudamus.

QIKOR a harci riadó elhívta a falu kántorát, mindenki mélyen megilletődött. A plébános is őszintén elszomorodott: Elmegy az udvarmester — sóhajtott. — Vége a díszes udvartartásunknak!

És meg is érdemelte a nagy sajnálkozást a falu kántora, mert nem volt amolyan hétköznapi falusi tanító, hanem egy falu porába tévedt művészi lélek, egy nagy szív, tele csodás muzsikával, fenséges harmóniákkal.

Orgona mellett nőtt felkis diák kora óta és merész művészmunkok lobogtatták lelkében a nagyratörő remények lángjait. Lelkének egész élete összefonódott az orgona bűgásával és mintegy égből elcsent álomvilágban, úgy élt a szent melódiák között.

Az orgonától finomult ki a szíve olyanra, mint a szent énekek melódiája; az orgonától mélyült lelkivilága úgy, hogy megtelt fenséges tartalommal, mintegy gregoriánmotívum; az orgonától tanulta meg az istenhódolatot, az Istennek áttüzesedett, rajongó szeretetét.

De a nagy jövőkbe készülő ifjút hamar letörte az élet.

Álmodott fenséges karokat márványoszlopos dómok kórusán, ahol ő fog dirigálni, beleöntve egész izzó, művészi, istenszerető szívét a hatalmas kórus vezetésébe.

Álmodott gyönyörűséges orgonahangversenyekről, misztikus étherű bazilikák ünnepélyesen figyelő csendjében, megálmodta magát a szent Péter-templom kórusán.

A kenyérszükség pedig elvetette sáros kis falucskának, izléstelen papírvirágokkal díszített templomába kántornak nyújtott, sipító hangú orgona mellé.

Az első szentmiséig az hitte a fiatal művész, hogy kétségbe kell esnie. De csak az első szentmise úrfelmutatásáig.

Akkor megrendült a lelke.

És átfutott megrendült lelkén a tudat, hogy nemcsak ő, hanem a

művészek művésze, az urak ura, a legfenségesebb örök Király is ide van kötve sáros falu izléstelen kis templomába; sipító hangú orgona-szó és érzés nélkül nyujtott, üres énekhangok közé.

Talán életében akkor érezte magát legközelebb az Úrhoz. A közös osztályrészesek fájó szeretete töltötte el szívét, ahol megfogamzott a szent elhatározás:

— Uram, ha már ide kerültünk, ha már itt teljesen magunkra maradtunk, legyünk egészen egymásé, éljünk egymásnak örömére. Te boldogítani fogsz királyi kegyelmeddel és én a Te alázatos szolgád, hűséges udvarmestereddé leszek. Ujjá alakítom elhanyagolt udvartartásodat és itt a sáros falucska közepén gondoskodni fogok királyhoz méltó ünneplésedről.

Szentmise után, tekintetében új élettel, jelentkezett plébánosánál:

— Főúr, új orgona kell!

Az öreg pap megrémült:

— De édes fiam, hová gondol? Ebben a szegény faluban!

— Muszáj főúr. Koldulunk az arisztokratáknál, ünnepélyeket rendezünk az iskolásgyermekkel, eljárók hangversenyezni a környékre. De muszáj, hogy az orgona meglegyen.

És ez a rajongó-hév, ez a törhetetlen akarat nemcsak a plébánost kapta meg, hanem lassan — mintegy mágneses hatásra — átragadt a falu népére is.

Míntha a falu boldogsága függne rajta, olyan lázba ejtette a népet a falu kántorának extázisa az új orgonáért. Mindenki koldult, áldozott, magától megvont, a kántor maga pedig nem egyszer koplalt is, hogy filléreit az orgonaaalapra adhassa. És eközben nem pihent, hanem láng-lelkével szervezte a kórust. Művészi tapintattal kereste ki a durva kiejtésben rejtőző finom hallást és finom csengő hangokat és emberfeletti munkával tanította be az egyszerű embereknek a legmagasztosabb egyházi dallamokat, tiszta gregorián latin énekeket.

— Ez a kórus az Úr Isten udvara — szokta mondogatni és féltékeny szigorral őrködött, hogy egy hamis csengés, egy dissonancia se zavarja a művészi hangokat.

«Az Isten udvara» lassankint elterjedt a kórus ilyen elnevezése a nép között és a plébános is nevető tréfával udvarmesternek nevezte fiatal kántorát.

Végre megérkezett egy új orgona.

Alig fért el a kóruson a gyönyörű darab és a fiatal kántor magánkívül volt boldogságában.

Egy preludiumot próbált ki a fenségesen bűgő sipokon, azután gyerekes örömmel az új orgonára borult és könnyezve összecsókolta.

Attól a perctől kezdve valósággal kettős életet élt a művészelkű kántor. A maga saját életét csak vegetálta, minden életenergiáját pedig abba a másik művészi életbe öntötte, amelyeket orgona és énekszóval a nagy Király udvartartása töltötte ki. Fényes dómokban nem hangzottak

XV. Benedek pápa folyton a békén dolgozik.

fől olyan kórusok, mint a sáros kis falu egyszerű templomában. Mert a dómok kórusaiban csak művésziileg kultivált hangok énekeltek, de a fiatal kántor templomában egy megihletett lélek zengte Te Deumát.

Ép egy Te Deumra készült a kis templom udvartartásának kórusa akkor is, amikor a háború kiűtött és megérkezett a kántor behívója.

A király névünnepeére tervezték és az új korus, új orgona első nagystilű Te Deumára meghihletett lelkének egész erejével készült a fiatal kántor. Mikor a behívóját megkapta, akkor is csak azt sóhajtotta:

— Legalább a Te Deumot elénekelhettük volna!

De a behívó nem várt és a kántor kötelességtudóan indult ájtatos csöndű templomának orgonahangjai közül a harci lármák új muzsikái közé.

Hanem előbb megigértette plébánosával:

— Főúr, csak a kórusomat óvja meg! Ne engedjen kontárt hozzá, vagy ha már muszáj helyettest venni, ne engedje, hogy új énekeket tanítson be! Főúr, az Istenre kérem, csak azt ne! Mert elrontja a nagy kinnal teremtett udvartartásunkat!

A plébános megigértte, hogy csak a már tanult egyházas melódiákat engedi énekelni és megőrzi a kórust minden kontárkodó újításoktól.

A kántor megnyugodva távozott, csak az orgonájától vett búcsut és ment. Nem vitt magával semmit, csak csöndes templomának fenséges melódiáit vitte a lelkében.

És ez kísérte az ágyúdörgés között. Lelkében misereret énekelt, mikor ütközetek előtt elkészült a halálra és a gyönyörű «Adoremus»-sal hajtotta le fejét a szerencsésen átélt napok után.

Majdnem egy évig volt távol, míg végre a diadalmas lemergi csaták után kétheti szabadságot kapott.

Első dolga volt haza táviratozni:

— Ne tartsák meg a Te Deumot! Szabadságra haza jövök és én fogom betanítani!

A félbenhagyott Te Deum gyönyörűségezen hangzott fel lelkében újra. Mikor szabadsága előtt utolsó éjjel őrséget állt, akkor is a csillagos eget nézte és lelkén átreszketelt a falusi kórusnak félbenhagyott éneke szépségezen, fenséges gyönyörűen:

«Te Deum laudamus...»

Valami dörrént és egy ütést érzett szive táján. A másik pillanatban elszedült. Nem tudta mi történt. Az új orgonában szakadt meg csattanva valami? Vagy csak a szive dobbant meg a gyönyörűségtől olyan hangosan?

Biztosan a szive volt... Mert most már hallja olyan tisztán a kórust, amint még soha.

Arccal a földre bukott. Most már valóban égi muzsikát hallott és kékülő ajkai közül elszállt az utolsó sóhaj:

— Te Deum laudamus...

A falu hiába várta haza kántorát. A sürgetésre nem kaptak választ és a főúrnak végre is meg kellett tartania a lebergi diadalért egyházmegyéjében elrendelt Te Deumot.

A kántorhelyettes nem bírta a megkezdett hatalmas himnuszt betáncoltatni, újat vett elő.

És az új orgona talán megérezte, hogy méltatlan hang csendül a fenséges udvartartásban. Vagy talán megérezte, hogy a hozzá méltó kezek kihültek örökre?

Nem tudom. Az orgonák szívébe nem lát be mindenki. Csak annyi tény, hogy Te Deum közben egyszerre elakadt az új orgona hangja. Belső szerkezetében megszakadt valami... Vége. *Blaskó Mária.*

Gyermekek a szűz Mária jelenéseknél.

ENGEDJÉTEK hozzám a kisdedecket, mert ilyeneké az Isten országa — mondá egykor Üdvöztőnk, midőn a földön járni kegyeskedett. Őlébe vette a kicsinyeket, megölelte, megcsókolta őket és megáldotta szent isteni kezeivel. Miután pedig a boldogságos Szűz mindenben hű követője szent Fiának és lelke mintegy letükrözése az Úr Jézus szelíd és alázatos, irántunk gyarló emberek iránt oly szeretetteljes lelkének, csak természetes, hogy a gyermekeket is igen-igen szereti. Hiszen isteni Fiának remekművei, legféltettebb kincsei ezek és lelkeikért nagy önfeláldozással szenvedett és meg is halt. Amiért ilyen drága árt adott az Úr Jézus, az drága a Szűzanyának a többi emberekkel együtt, de különösen drágák a kis gyermekek, kik még ártatlanok és a bűn foltjai nem rúttják el azt a hófehér ruhát, melyet Krisztus urunk jóvoltából a szent keresztségben kaptak. A boldogságos Szűz elég gyakran jelent meg a földön mennybemenetele óta, de igen sok esetben épen gyermekeknek mutatta ragyogó túlvilági szerepét. Például a tizenkilencedik században tizenkét igen nevezetes és egyházilag elismert megjelenése van a boldogságos Szűznek feljegyezve és ezek közül hatszor gyermekeknek jelent meg, kiknek lehetőleg barátságosabb és leereszkedőbb módon beszélt. Legismeretesebbek ezek közül a lourdesi, ahol a kis Sousbirous Bernadette volt olyan boldog, hogy még életében szemlélhette az egek királynéjét és hallhatta mennyei zengésű hangját. Bernadette ekkor 15 éves volt és később szerzetesnőnek ment, mert nem kívánt a világban élni az, aki már hallotta a túlvilág fejedelménőjének szavát. La Saletteben két gyermek volt az a boldog kiválasztott, kik a Szűzanyát még életükben láthatták. Miután a felettes egyházi hatóság hitelesnek jelentette ki

e jelenést, így nem vagyunk könnyen hívők ha elhisszük, hogy a 15 éves Calvat Franciska Melánia és a 11 éves Girand Péter Marmin csakugyan beszéltek az egek királynéjával, ki így bátorította őket: «ne féljétek gyermekek, jertek közelebb, azért vagyok itt, hogy nagy ujságot mondjak nektek. Erre megjövendőlte a mostani világháborút és más nevezetes dolgokat, kijelentette, hogy az emberek bűnei miatt bünteti Isten a világot, végül így szólt: Jól elvégezték imáitokat gyermekeim? Bizony nem a legjobban — vallotta meg a két gyermek őszintén. — Ó, gyermekeim, pedig jól kell elvégezni, este és reggel. Ha nincs több időtök, legalább egy Miatyánkot és egy Üdvözlégyet imádkozzatok, de ha van idő, többet kell imádkozni. Aztán még kijelentette a boldogságos Szűz, hogy vasárnap szentmisére kell járni és az egyház által parancsolt böjtöt megtartani és úgy beszélt a gyermekekkel, mint egy gondos anya az övéivel. Kedvesen, nyájasan szólt és midőn eltűnt, Melánia sajnálkozva sóhajtott fel: ó bár még itt volna!

Pontmainben 1871. január 17-én jelent meg a Szűzanya szinte gyermekeknek, még pedig a 10 éves Barledette József nevű fiának és a 12 éves Jenő bátyjának, valamint két leánykának, kik szinte 10—12 évesek voltak és egy 6 éves szinte Jenő nevű fiúcskának, sőt egy három éves picike kis leány is olyan boldog volt, hogy láthatta a Szűzanyát. Karjaival hadonázott és nagy örömmel kiáltotta franciául: le Jésus, le Jésus! Ő ugyanis a jelenés alakjairól nem ismerhette föl a boldogságos Szűzet, mert olyan tudatlan volt még, hogy nem tett különbséget női és férfi nem között. A jelenés pedig a Szűzanya alakját mutatta, hosszú kék ruhában, arany koronával a fején, amint mosolyogva nézett a gyermekekre. Szólni nem szólt, de alakja alatt, melyet házuk fölött az égen láttak a kicsinyek, arany betűkkel jelent meg e mondat: «imádkozzatok gyermekeim», aztán ez: «Isten rövid idő alatt meghallgat titeket.» Végül «Fiam meglágyul irántatok.» A gyermekek ugráltak örömben és tapsoltak, midőn a Szűzanya rájuk mosolygott: ó, hogy nevet és mily szép! — kiáltottak. — A laveli püspök e jelenésről kihirdette, hogy csakugyan megtörtént és megengedte Pontmaini, a reménységről nevezett Miasszonyunk néven a tiszteletét (Notre-Dame d'Esperance de Pontmain.) 1876-ban a Trier város melletti Marpingen falucskában jelent meg a boldogságos Szűz 3 leánykának, kik a jelenés miatt, börtönbüntetést is szenvedtek később. Nevük: Liszt Zsuzsi, Hubertus Kati és Kunz Margit. Az erdőbe mentek gyümölcsöt szedni és ekkor látták a szent Szűzet, még pedig a kis Jézussal a karján. Ezeknek is azt mondta a boldogságos Szűz: imádkozzatok ájtatosan és ne vétkezzetek. Ceretto nevű faluban, Olaszország Toszkána nevű tartományában egy 12 $\frac{1}{2}$ éves Nueci Veronika nevű kis leány látta a szent Szűzet sőt beszélt

is vele, még pedig 1853. május 19-én kint a mezőn. Térdelve jelent meg neki az egek királynéja, sirva és zokogva, olyan ruhában, mely kék alapon vérpiros foltokkal volt tele, mintha az Üdvözítő vérenek csöppjei borítanák. Jer ide! — mondta a leánykának és azután együtt imádkozott vele, még pedig a hiszekegyet és egy «Prolesta» nevű, a jó halál kegyelmének elnyeréséért való hosszú imádságot. A kis leány kérdezte a jelenést: miért sír ön? A bűnösök miatt. Látod milyen sűrűn esik az eső? (mert a jelenés idején épen esett.) Az emberek bűnei számosabbak, mint a lehulló esőcseppek. Fiannak kezei, lábai át vannak szúrva, öt széles nagy seb van. Ha az emberek nem javulnak meg akkor Fiam a világ végét fogja elrendelni. És mit szeretnél inkább megérni a korai halált, vagy azt, hogy a világ végét meglásd?

— A korai halált! — felelte Veronika bátran. Erre a jelenés nem felelt semmit, hanem újra az imádságot ajánlotta: imádkozzál minden nap hét miatyánkot, hét üdvözlégyet, hét dicsőséget a kiontott vér tiszteletére és öt miatyánkot, öt üdvözlégyet és dicsőséget az öt szent sebhez.

A kis leány őszintén kijelentette, nem értem mi az a kiontott vér tiszteletére, de feszületet és rajta Krisztus urunk testét az öt szent sebbel már láttam, mert van egy gipszből készült feszületünk odahaza.

— Ezenkívül imádkozzál hét üdvözlégyet, hét miatyánkot, hé, dicsőséget hozzám, ki magamat hétfájdalmú Máriának nevezem — folytatta a Szűzanya. Most menj haza, beszélj el mindezt édesanyádnak és kösd szívére, hogy mindenkinek, akivel találkozik, mondja el, hogy én a hétfájdalmú Mária vagyok.

Azon a helyen, ahol mindez történt, nemsokára szép templomot épített a hívek kegyelete. Veronika pedig ifjú életét a jó Isten szolgálatára szentelte az Ischiai ferencrendi nővérek kolostorában, hol 1862-ben huszonegyedik életévében meghalt. Lelkipásztora kijelentette róla, hogy soha nem hazudott és nem vétkezett a lelkének teljes figyelmével és szívének teljes odaadásával. Nagyon kedves a boldogságos Szűznek 1850-ben a pápa őszentségének Vatikán nevű palotájában való megjelenése. Egy francia katonatiszt ott sétált annak közelében protestáns vallású neje és két 10—12 éves gyermeke kíséretében. A Szentatya épen távol volt rezidenciájától és ők bementek, hogy megnézzék a palota termeit. Valamennyi termen végigmentek, végül a pápa őszentségének magánkápolnájába is bejutottak. Itt a katonatisztné, ki protestáns létére vonzódott a katolikus valláshoz, leterdelt arra az imazsámolyra, melyen a Szentatya, Isten földi helytartója szokott a világra áldást leimádkozni. Az úrnő úgy vélte, e helyen való imája szerencsét fog neki is hozni és gyermekeit szokása szerint a szent Szűznek oltalmába ajánlotta. Ekkor

megpillantotta az oltár fölött a boldogságos Szüzet vakító fényárban, aki gyermekeit kezüknél tartotta (bár azok odalenn voltak az anya oldalán), az oltár előtt pedig a Szentatya alakját látta a Szűzanya felé fordulva.

Ezen jelenés folytán az úrnő áttért a katolikus vallásra, mi pedig elmondhatjuk róla: a boldogságos Szűz e jelenés által tudunkra adta, hogy milyen nagy örömmel vállalja el a gyermekfölötti pártfogást, mily készséggel veszi oltalmába még a máshitű anyák gyermekeit is, ha anyjuk ezt szívből és áhitattal kéri.

Ismételjük: a gyermekek az Úr Jézus kiváló kedvencei, úgy a Szűzanya szívének is kiválóan kedvesek. Ne feledjétek ezt gyermekek és fordulatok gyakran hozzá oltalmát kérve, különösen áldozás után tegyétek ezt meg, kérve őt: hogy ne vétkezzetek következő szentáldozásig. Így sokkal könnyebben fogjátok tisztán a penitencia szentségében hófehérré lett lelki ruhátokat az Isten dicsőségére megőrizni.

Azt is tegyék meg, amit a szent Szűz ajánlott: imádkozzanak a bűnösök megtéréseért, mert azon fordul meg a világ sorsa: az emberek Istenhez térnek-e vagy sem.

Antal Margit.

TÖRTÉNELMI TÁR.

Hádas s veszedelmek idején.

Negyvenórai szentségimádás Zomborban.

EGYHÁZUNK mindennapi imáiba foglalja: «Éhségtől, dőghaláltól és minden háborútól — ments meg, Uram, minket!» Sanyargatások, elemi csapások s háború idején világszerte buzó imák szállnak a könyörülő Istenhez a veszedelmek elhárításáért, a borzalmak enyhítéseért.

Háborús időkhez fűződik a negyvenórai szentségimádás buzó gyakorlata is. Ezen ájtatosság kezdeményezője Ferno József olasz kapucinus atya. A XVI. század elején háborús zivatarokban keletkezett ezen ájtatosság s azóta is szorongatások, mindenféle veszedelmek idején a szentségi Úr Jézus trónjánál kerestek menedéket a haza sorsáért aggódó lelkek. Hazánk multjában is állandóan gyakorlatban volt a negyvenóras szentségimádás, midőn vészes fellegek tornyosultak a magyar égre. Erre vonatkozólag érdekes följegyzéseket, beszédes adatokat hozhatunk föl Zombor város multjából.

I. *Földrengés idején.* 1763. június 28-iki a komáromi földrengés

napja. E napon reggel 5 órakor erős földrengést észleltek az ország különböző városaiban. Többek közt Győrött, Budán, Pesten és Kalocsán. Legveszedelmesebb volt a pusztítás Komáromban. A pusztulás napjaiban országszerte engesztelő ájtatosságokat tartottak.

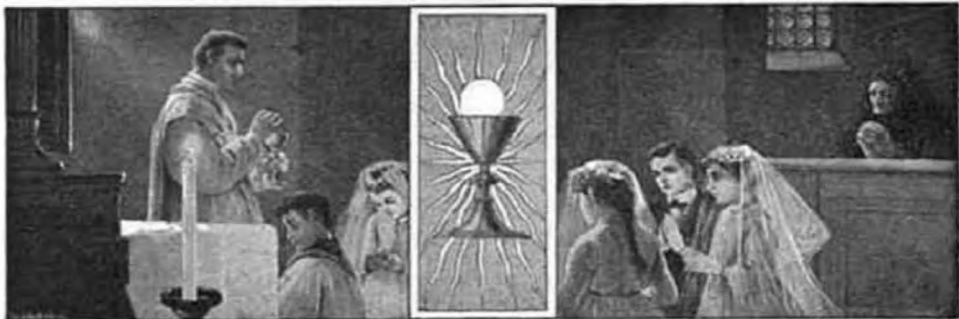
Gróf Batthyány József kalocsai érsek elrendelte, hogy egyházmegyéje minden templomában nyilvános ájtatosságot tartsanak. Mindenféle szentségi körmenetet s énekes szentmisét tartottak, majd szentbeszéd és negyvenórai szentségimádás fejezte be a megkérlelő ájtatosságot. Zomborban 1763. augusztus 20-án vette kezdetét ezen több napra terjedő ájtatosság. A ferencrendi atyák minden telhetőt elkövettek, hogy ezen ájtatosság fényét emeljék.

Ezidőtájt érdekes szokást találunk Zomborban. A ferencrendiek ugyanis följújtották rendtartományuknak régi hagyományát s énekes szentmisék alatt a miséző pap a szent evangéliumot a nép nyelvén énekelte, Zomborban többnyire bunyevác nyelven.

II. *Hadszék idején.* 1778-ban a háború réme fenyegette magyar hazánkat. Miksa József bajor választó fejedelem halála után fegyvernek kellett eldöntenie az örökösödés kérdését. Míg az ország fegyverkezett a poroszok ellen s a főrendek a nemesi fölkelést szervezték, a fenkölt lelkű uralkodó, Mária Terézia égi segítséget keresett. 1718. nyarán elrendelte a királynő, hogy országszerte negyvenórai szentségimádást tartsanak a bajor örökösödési háború szerencsés végződéséért. Zomborban augusztus 15.—17. napjain végezték az előírt szentségimádást. A hívek csoportokra oszolva vállaltak imádási órákat. A csoportok beosztásáról a hitoktató társukat (Confraternitas katechetica) gondoskodott. A városi tanács, az iparos céhek tagjai, a különböző fokú tanulóifjúság külön-külön csoportot alkottak. Minden csoportnak nap-nap után meg volt a kijelölt órája, melyet részben énekek zengedezésével, részben közös imádatosan töltött el. Augusztus 17-én este ünnepélyes hálaadás, Te Deum fejezte be a háromnapos ájtatosságot. A negyvenórai szentségimádás alatt az oltáron elfogyott 18 font gyertya. Ebből 12 font gyertyának költségeit a városi hatóság fedezte.

Most is háborúban élünk. Világháború kellős közepében. 1778-iki ellenségeink közül a poroszok és szászok most hűséges szövetségeseink. A törökök is velünk tartanak, de a franciák és oroszok most is ellenfeleink. Mint annak idején, most is országszerte tartanak ájtatosságokat a győzedelmes békéért. Elődeink példájára ezen ájtatosságok keretébe újra be lehetne illeszteni a negyvenórai szentségimádást. Lelkesítsen bennünket a költő mondása: «Él magyar, áll Buda még! A múlt csak példa legyen most s égve honért bizton nézzen előre szemünk».

Timár Kálmán.

GYAKORI SZENTÁLDÓZÁS.

Rovatvezető: Dr. WÉBER PÁL.

Mindennapi kenyér.

ASZENTATYÁK sokszor hozzák kapcsolatba a Miatyánkban kért mindennapi kenyeret az Oltáriszentséggel. Amint a kenyér naponta szükséges testi életünk fenntartására és megőrzésére, hasonlóképen van szüksége a léleknek is táplálékra, hogy erősödjék és mindinkább krisztusi legyen. Az Úr Jézus is világos szavakkal hangsúlyozta az élet kenyere vételének, tehát a szentáldozásnak szükségességét a természetfölötti élet kegyelmeinek állandó megőrzésére. «Bizony, bizony mondom nektek, ha nem eszitek az ember fiának testét és nem isszátok véréát, nem lesz élet tibennetek.» A római káté figyelmezteti a papokat, hogy a híveket az anyagi kenyér vételének szükségességéről kioktassák. XIII. Leó pápa az Eucharisziáról szóló körlevelében a természetfölötti és természetes élet között vont párhuzammal hirdeti az igazságot: «Mivel a természetfölötti és természetes élet között oly nagy a hasonlóság, amint az egyik táplálkozással erősödik, épúgy a másikat is a táplálkozás erősíti és tartja fenn». X. Pius pápa szívében még erősebb visszhangra találták Krisztus szavai: «Engedjétek hozzám jönni a kisdedeket». Minden alkalmat felhasznál arra, hogy nemcsak a felnőtteket, de az ártatlan gyermekeket is a gyakori szentáldozásra buzdítsa, nevelje, lelkesítse. Az egyik Fehérvásárnapon nagy gyermekereg tisztelgett nála az első szentáldozás után, hogy apostoli áldását vegye. A boldogult Szentatya leereszkedő kegyességgel fogadta a gyermekeket és hozzájuk hosszabb beszédet intézett a gyakori szentáldozásról. «Mindennap kérjük az Úr Jézust kenyérért, — mondotta, mely testünk életét fenntartja; épúgy szükségünk van mennyei kenyérré is, mely lelkünknek ad életet. Ezért ajánlom nektek is, ha naponta nem tehetnétek, de minél gyakrabban járuljatok az Úr asztalához.»

Valóban, az Oltáriszentség vétele oly szükséges, mint az étel és

táplálkozás, mint a mindennapi kenyér. A trienti zsinat az Oltáriszentiséget «a lélek egészségének» nevezi; a napi áldozást méltán mondhatjuk a lélek «teljes» egészségének.

A németországi püspöki kar az első szentáldozásról szóló közös pásztorlevelében a szentáldozást «a leghatásosabb és a legnélkülözhetetlenebb kegyelemeszköznek» mondja, mely a keresztségben nyert

A jáki templom.

kegyelmi életet erősíti, megőrzi, állandósítja. Aquinói szent Tamás az Üdvözítőnek előbb említett szavaihoz a következő magyarázatot fűzi: «Valamint a testi kenyér annyira szükséges a testi élethez, hogy nélküle el sem képzelhető, hasonlóképen szükséges az anyagi étel a lelki élethez, hogy nélküle lelki élet nem is lehetséges».

A mindennapi áldozásról szóló pápai dekrétum szent Ágoston szavaira hivatkozik, melyekkel a nagy egyháztanító a Miatyánk szavait magyarázta a megkeresztelkedőknek: «A hívők tudnak egy lelki, szellemi táplálkozásról is, melyet ti is megismertek, ha az Úr oltáráról magatokhoz veszitek. Az is mindennapi, tehát szükséges kenyér».

Az Eucharisziát jogosan nevezzük mindennapi kenyérnek. Ha valaki naponta egyszer vagy kétszer étkezik és egyes napokon semmit sem vesz magához, meg nem hal, de elgyöngül, munkaerejében megfogyatkozik, betegségekre könnyebben hajlik és nem fogja magát teljesen jól és egészségesnek érezni. Egyáltalában nem azt mondjuk, hogy aki naponta nem áldozik, abban nincs kegyelemélet, mert ez esetben a napi áldozás egyenesen parancs volna. A szentáldozás mindennapi kenyér abban az értelemben, hogy az nem túlzás, luxus vagy különködés, hanem az emberi természetnek nagyon is megfelel, hogy bennünket buzgóságban, jóban való állhatatosságban, kitartásban megtartson, hogy bennünk a kegyelem élete mindinkább kifejlődjék, erősödjék. Szükségesnek tartjuk a gyakori szentáldozást, mert ezáltal újból és újból erőt merítünk a kegyelem forrásából, mely kegyelmi erő a természetfölötti élethez oly annyira szükséges, hogy a belső ember betegségeit, melyek a bocsánatos bűnök, meggyógyítsuk és újabbak ellen lelkünket megóvjuk és megvédjük. E gondolatot hangsúlyozta XV. Benedek pápa is mint bolognai érsek 1911. Őrnapiján híveihez intézett pásztorlevelében.

A florenzi zsinat szerint az áldozás hatása a lélekre ugyanaz, ami a testi tápláléké a testre. Ez utóbbi pedig a test életét fenntartja, a jó közérzetet biztosítja, a növést és a test erőinek kifejlődését előmozdítja, az elhasznált erőt pótolja; a szentáldozás megőrzi a belső életet, képessé teszi állandó kifejlődését, új erőt ad a léleknek és eszközi, hogy az Úr szolgálatában mindig boldognak érezzük magunkat.

Ugyanezt a gondolatot hangsúlyozza szent Tamás, midőn írja, hogy «ezt a szentséget táplálék alakjában vesszük magunkhoz. A tápláló étel pedig a testnek szükséges, hogy ismét pótolja azt, amit az élet melege naponta fölemésztett. A lelki életben is nap-nap után előfordul valami, ami a szeretet buzgóságát csökkenti: ez a bocsánatos bűn». E szentségnek egyik hatása pedig épen az, hogy mindennapi gyöngeségünkben megerősítsen és meggyógyítson. Ezért mondtuk fennebb, hogy a napi áldozás nem luxus vagy túlzás, hanem az ember természetének nagyon is megfelel.

A régi ember, amelyről szent Pál oly megindítóan ír és a világ csábításai elvonni igyekeznek bennünket Krisztustól. Ugyancsak természetes, ha minél többször az állhatatosság és kitartás szentségét magunkhoz vesszük. Ha nem is környez közvetlen veszély, hogy halálosan vétkezünk, de a szeretet könnyen elalszik bennünk és Isten helyett könnyen kötjük szívünket a teremtményekhez. Ha valaki tudja, hogy magunktól semmik vagyunk és «Krisztus nélkül semmit sem tehetünk» és hogy minden természetfölötti életerőt Krisztusból kell magunkba szívunk, mint szőlő a szőlőtőkéből, úgy belátjuk az áldozás szükségességét és

feltaláljuk a nagy hasonlóságot a mindennapi testi és a mindennapi lelki kenyér között.

Ne keressünk tehát a gyakori szentáldozásban különködést vagy túlzást. Inkább lelkesüljünk mások buzgóságán és szent Ágoston szavait mélyen megfontolja «éljünk úgy, hogy naponkint» méltók legyünk a «mindennapi angyali kenyér» vételére.

Háborús esetek.

AMIT arany szájú szent János az első keresztényekről ír, hogy szentáldozás után léptek a vérrel áztatott cirkuszok porondjára és mint erős oroszlánok néztek a halál szemébe, ugyanazt tapasztaljuk a háborúban is. A szentáldozás kegyelmeivel megerősített lélek a legbátrabb katona, ki rendíthetetlen elszántsággal és hűséggel teljesíti a legnagyobb veszéllyel járó kötelességét is. A nonsardi nehéz napokból írja egy bankhivatalnok: «Tegnapelőtt áldoztam. Mily vigasztalás, mily felbuzdulás! A végsőkig ki fogok tartani és nem táplálok olyan reményt magamban, mint némely gyáva, hogy könnyű sebesülés esetén mielőbb haza mehessenek. Történjék, amint Isten akarja».

Egy apáca levele számol be a sebesült katonák buzgóságáról az egyik metzi zárdából. «Négyszáz sebesültünk van zárdánkban, írja a nővér. Magaviseletükben példásak; az ember illetlen szót nem hall, emellett udvariasak és szolgálatkészek. De legnagyobb öröömre épen az szolgál, hogy templomunkat szorgalmasan látogatják, gyakran hosszasan imádkoznak és gyakran áldoznak.» Legyen áldott Üdvözítőnk, hogy hazánk hadikórházaiban hasonló szép eseteknek voltunk és lehetünk szemtanúi.

A pápai áldás szép plakettje a Szentatya arcképével elegáns kivitelű **LEVELEZŐ-LAPON** kapható a „Jézusom örööm“ szerkesztőségében (Budapest, IX., Üllői-út 77. szám.)

Egy darab levelező-lap ára: 4 fillér.

100 darab ára: 3 korona.

A kármelita Skapuláré-Társulat kézikönyve. Kiadják a győri kármeliták. Egy példány ára 6 fillér, 100 példány 5 kor., 1000 példány 40 kor. Nagyon nélkülöztük eddig ezt a rövid kis füzetet, mely tájékoztat eléggé a skapuláré használatáról és céljáról s tartalmazza egyszersmind a szükséges imákat. A régi már elavult volt. Az «Élet» csinos kiadásában ajánljuk a skapulárét hordozóinak fgyelmébe.

JÉZUSOM, ÖRÖMÖM

Rovatvezető: Dr. SZVLLABA EMIL.

A gyakori szentáldozás.

DEGNYILIK az iskolai év. Egyúttal gyakrabban nyílik ki a szentségház ajtaja is. Sok gyermek, aki a nagy szünidőben kissé elhanyagolta a gyakori szentáldozást, úgy érzi, mikor a megszokott iskolai padba ül, mintha vissza kellene térnie mult évi életéhez s újból gyakran kellene áldoznia. Ha nem követi szívének e vágyát, hiányozni fog neki valami az egész tanéven át. Mi fog neki hiányozni? Társai tán nem; vagy ha igen, kap a régiek helyett újakat. A játék is úgy folyik, mint az elmúlt tanévben. Minden, de minden megvan — csak az Úr Jézus maradt el s vele együtt az igazi öröm. Azért, ha a gyermek a nagy szünidőben is gyakran áldozhatott volna és még sem tette — nem jól cselekedett; de ha most visszatér régi jó szokásához, úgy nagyon jól teszi.

Szomorú dolog lenne azonban, ha úgy gondolkodnék: A gyakori szentáldozás csak a kisebb gyermekeknek való: én már nagy vagyok — talán gimnáziumba járok már, tehát hozzám nem illik. Ha ily kisértéssel közeledik hozzád a gonoszlélek, gondold meg a következőket:

Lám, a török, bár nem katolikus, mégis okosabb nálad. Okosabb, amennyiben azt mondja, hogy lelke csak a férfinak van, az asszonymak nincsen. Hát ez okos beszéd? kérdezed. No nem épen, de még mindig okosabb, mint a tied. A török ugyanis így gondolkozik: A férfi erősebb, bátrabb, mint a nő; többet is tud, mint az asszony, többet ér nála. Azért csak neki van lelke. Persze, hogy hibát követ el, mikor a nőtől megtagadja a lelket, mivel a nő gyengébb.

Azonban nézd csak, te úgy látom megfordítva gondolkodol. Tudniillik úgy, hogy annak van lelke, aki gyengébb. Épenséggel nem — vála-

szolod — hanem mindenkinek, aki az emberekhez tartozik, akár férfi, akár nem. Úgy? akkor hát tévedtem! De hiszen azt állítod, hogy csak a kisebb gyermekekhez illik a gyakori szentáldozás; már pedig ezek gyengébbek, kevesebbet is tudnak, mint te, hát úgy gondoltam, hogy csak a gyengébbeknek és tudatlanabbaknak van lelkük, azért illik Jézust jobban szeretniök és gyakrabban áldozniok. Azt is gondolhattam volna, hogy az elmúlt tanévben még neked is volt lelked, mert gyakran áldoztál — ez idén azonban, nem tudom, hogyan, de elvesztetted.

Tehát vigyázz, nehogy rosszabbul gondolkodjál a pogány töröknél. Úgyis sokan vannak a felnőtt katolikusok között, akik nagyobb hibába esnek, mint ő. Mindenesetre feltűnt már neked is, hogy az Úr asztalához sokkal több nő, mint férfi járul. S ha az ilyen férfitől, aki nem jár áldozni, kérdeznéd: Bácsi, miért nem szereti jobban az Úr Jézust? miért nem áldozik gyakran, legalább többször hetenkint? azt hiszem, elmosolyodnék s azt felelné: Ugyan, gyermekem, az imádság, a templombajárás, a gyakori gyónás és áldozás az asszonyoknak való! Te pedig jogosan kezdhetsz így gondolkozni: Ugyan miért való csak az asszonyoknak? Hát csak azoknak van lelkük, a férfiak pedig nincsen? S ugyanannyi joggal mondhatnád: Bácsi, maga járatlanabb a vallásban, mint a török; mert a török a férfit előbbrevalónak tartja a nőnél s azért csak a férfiről hiszi el, hogy van lelke; maga is előbbrevalónak tekinti ugyan a férfit, de úgy beszél, mintha mégis kevesebbet érne az asszonynál, mintha neki nem volna lelke.

Megsugom azonban, hogy most, a háború idején kevesebb olyan férfit fogsz találni, aki így beszélne. Különösen azok között keveset, akik tűzben voltak s visszatértek a harc térről. Tehát az erős, a hős férfiak, nem tesznek úgy, mintha nekik nem lenne lelkük. Persze azok között, akik itthon maradtak, többet találszilyent. Ezek a gyengébbek, de az Úristennek szemben nagyon tudnak kérkedni és büszkélkedni, hogy így, meg úgy nem szorulnak reá. Ne higgy nekik! Olyanok, mint az olaszok, akik büszkén kiáltották, mikor rohamra indultak: Éljen Olaszország! éljen a király! — de amikor az első srappellek fölrobbantak fölöttük, gyermekmódra hangoztatták: Jaj, anyám! Bezzeg csak egy kis időre vinnék ki a harctérre azokat a férfiakat, akik itthon vannak, mert kezük gyenge a fegyverforgatásra és lábuk, tüdejük ki nem bírná a sok gyaloglást — és mégis oly erőseknek képzelik magukat, hogy az Úristenne sem szorulnak! Az első ágyúszó után térdreesve ismernék el, hogy a vallás nemcsak az asszonyoknak való, hanem önekik is!

Természetesen nem akarom ezzel megbántani azokat a derék katolikus embereket, akik nem mehetnek a háborúba, mivel be nem sorozták őket. Szívesen mennének, ha meglenne hozzá az erejük és az egész-

ségük: hiszen az igaz katolikus ember nem gyáva; ha kell, örömezt ontja vérét hazájáért. Arról pedig nem tehetnek, hogy oly testet adott nekik az Úristen, amely a háborúskodást ki nem bírja. Hanem azok a csunyak, akik amellet, hogy gyengék, mégis úgy pöffeszkednek, mintha az Úristenre nem szorulnának. S míg ők itthon pöffeszkednek, addig az igazán erősek, a hősök imádkoznak, sőt áldoznak is a harctéren, ha alkalom nyílik reá.

Ezeket a csunya, gyáva embereket is csak azért említem, hogy előre megfeleljek neked, ha netalán ez a gondolatod támadna: Ha van is lelkem épűgy, mint tavaly volt, amikor gyakran áldoztam, mégis ez idén nagyobb, erősebb és okosabb vagyok s azért már nem illik hozzám a gyakori szentáldozás. No látod, ezek az itthon lévő csunya emberek még nagyobbak, erősebbek és okosabbak, mint te vagy — talán közéjük szeretnél tartozni, mert ők is azért nem igen akarnak tudni a szentségekről, mert nagyok? Közöttük is sokan vannak, akik valamikor jobban szerették az Úristent, mint most. De később ők is úgy kezdtek gondolkozni, hogy már nagyok, erősek és okosak, tehát nincs szükségük az Úristenre. A harcban lévő katonák még erősebbek és lám, nem így beszélnek, hanem elismerik, hogyha még oly nagyok, erősek és okosak lennének is, az Úristen mindig annyival nagyobb, erősebb és okosabb marad, mint volt kisgyermekkorukban.

Ablakom előtt pázsit terül el. Valamikor az a számtalan fűszál apró kis mag volt, most bizony nagyra nő, úgy hogy kaszálni kell. Mit szólnál, ha a fűszál beszélni tudna s azt mondaná, hogy valaha, mikor még mag volt, ugyancsak törpének látszott az égboltozathoz képest — de most már nem, mert nagyra nőtt? Úgyebár, ilyen törpe kis jószágtól még megjárna az efféle oktalanság — legfeljebb mosolyognánk rajta! De hogy az ember minél inkább növekedik korban és okosságban, annál többre tartsa magát és annál kisebbnek az Istent, az nem nevetséges, hanem kimondhatatlanul szomorú. Magocskák voltunk kisgyermekkorunkban, fűszálakká lettünk, amelyeket könnyen kaszál le a halál: de az Úr Jézus mindenkor oly magasán marad felettünk, mint az égboltozat.

A fűszál elszárad, ha az égboltozat felhőiből nem kap esőt és megfagy, ha ugyancsak az égboltozat napjától nem nyer meleg sugarakat: lelkünk sem élhet sokáig a mennyországra nézve, ha a szentáldozásban nem tápláljuk gyakran az Úr Jézus szent testével s nem melegítjük fel az ő szeretetével.

«Útmutató a magyarországi Oltáregyesület szervezésére» most jelent meg.

Kapható: Országos Központi Oltáregyesület, Budapest, IX., Üllői-ut 77. Ára 1 kor. 80 fill.

FESLŐ BIMBÓK

Az angyal meséje.

ALKONYODOTT. Az ég bíborvörös ruhába öltözött. A kertben csend honolt. A természet lepihent. A harmat is leszállt. A virágok is nyugvóra tértek. Stellát is lefektette már anyuskája, lecsókolta szemecskéit; s ő mégse aludt. Hiányzott neki valami, az altató dal, a mese. Feszült figyelemmel nézte szobácskája ablakából az eget, mintha onnan várna valakit. S ez a valaki eljött hozzá. A jó Isten lámpásai kigyuladtak az égen s a legnagyobb csillagból Stella őrangyala lépett ki. Egy csomó virággal a kezében, feléje tartott. Végre elért hozzá. Virágját a gyermek ágyára tette és halk, dallamos hangon, örömmel mesélt:

— Aki itt van fölöttünk, az a háromszemélyű egy Isten: az Atya, a Fiú és a Szentlélek.

Az Atya teremtette a világot hat nap alatt a semmiből és most Ő is viseli gondját, mert iónntartja és kormányozza. Az Atya a Teremtő.

A Fiú megváltotta a világot. Lejött közénk a földre, testet öltött szeretetből. Példát adott, hogy hogyan éljünk, ha üdvözülni akarunk. Tanított, hogy mit kell cselekednünk, ha Istennek tetsző életet akarunk élni. Megalapította az egyházat, a szentségeket. Gyönyörűsége tellett abban, hogy köztünk, emberek közt lehetett. Irántunk való szeretetből alapította a szentmisét, az Oltáriszentséget, hogy halála és feltámadása, mennybemenetele se szakítson el mindet isteni Szívétől, hanem, hogy köztünk maradjon a világ végéig. Jézus a jó pásztor. Ismeri a báránykát, vigyáz a juhaira. Életét adta értünk, mert a Fiú a Megváltó.

A Szentlélek megszentelte a világot. Tőle kapjuk a májasztot, a kegyelmet, amely nélkül semmi jót sem tehetünk. Minden szentség felvételére a Szentlélek malasztja szükséges. A kegyelem nélkül nem élhetnénk; s e drága kincset osztja nekünk a Szentlélek, mert Ő a megszentelő.

A Szentháromságot tisztelnünk és szeretnünk kell azért, mert Ő előbb szeretett minket, mert Ő atyánk, Istenünk, Tőle kérhetünk és várhatunk minden jót, Neki köszönjük mindazt, amink vagy. Vigyáznunk kell nagyon, nehogy Őt megbántsuk s így szentséges haragja szálljon ránk le. Ha pedig próbára tesz bennünket, úgy szívesen kell azt tűrnünk, nem szabad zúgolódnunk, mert elégedetlenkedni annyi, mint Isten

káromolni. Aki pedig káromolja Őt és bűnét meg nem bánja, az elkárhozik, pokolba jut.

Vigyázz hát Stellám, hogy ha egyszer majd elszakad élted fonala és örökre lehunyod szemecskéidet, akkor az Úr jobbjára vihesselek, hogy úgy öleljen szentséges Szívére az örök Bfő, mint egykor a tiszta szívű szent János apostolt. Vigyázz, mert nemcsak testből, hanem lélekből is áll az ember; s amint a testnek, úgy a léleknek is táplálékra, a mennyei kenyérre, az Oltáriszentségre van szüksége. Az Úr az élő kenyér, a mennyből alászállott manna. Tápláld lelkedet a szentáldozásban s egykor Jézus lesz jutalmad!

«Amen» — suttogta Stella.

Az angyal visszaszállt a csillagba, hogy onnan örökjön a gyermekre tovább.

A templomban harangoztak. Klíng-klang, bimm-bamm, Ave Mária! Stella felült ágyában és kezeit összetéve imádkozott: «Credo in unum Deo...» «Glória in excelsis Deo...»

Az angyal a csillagokból felelt: «Amen! Amen!»

Pauli Mariska.

Bélapataka

Rege.

OTT, HOL Trencsén és Nyitra megyék határai érintkeznek, magas erdőkkel borított változatos alakzatú hegylánc vonul el. Ennek aljában az egyszerű tót nép szerény gunyhói huzódnak meg, mint a madárfészekben a kis madárfiókák.

Igen, igen szegényes minden e tájon, ami az embereket illeti: a lakásokon még kémény sincsen, hanem a félig nyitott ajtón és ablakon át tódul ki a füst, ami télen ugyancsak kellemetlen, mert ahol a füst kimegy, arra bőven jön be a hideg, mely e vidékeken meglehetősen magas fokú. A lakosok eledele burgonya és olyan kenyér, mely csak a lángos nevet érdemli. Fekete lisztből sült lepény ez és még örülnek, ha e nehéz, keletlen kenyérféléből van annyi, hogy jól lakhatnak vele. A nyomoruságos lakásokban szegény, elnyomorodott nép lakik, mely sajnos, napjainkban még jobban elszegényedett, mert a körül fekvő gazdaságok szeszgyáraiban termelt szeszt literszám öntik magukban még az asszonyok is. A vidék azonban olyan szép, hogy megérdemelné a turisták részéről való felkarolást.

Susogó szellőtől hallottam-e, vagy a hangos torkú rigók énekel-

ték-e, nem tudom, de egy régi, régi rege jut eszembe, melynek hőse az e vidéken fekvő ezer méteren felül emelkedő vastag, kopasz, nagy «Rokos» nevű hegy. Orma szakadozott sziklából áll, csak lejjebb tenyésznek rajta holmi alacsony, csenevész kis bokrok és a közepén mintha valami óriási nagy villám hasította volna be, v alakú árok látszik. Mogorva a külseje és az előtte fekvő falvaktól elveszi korán a lenyugvó napot.

— Hej te vén Rokos, már megetted megint a napot? — szólnak odalenn félig tréfásan, félig bosszankodva az emberek, mert a hegy orma eltakarja már kora alkonyat táján a fényes nappali csillagzatot. Az igaz, hogy azután mesés szép tűzijátékokkal kárpótol érte, ami különösen télen gyönyörű látványosság. A talpig hóval takart hegyeket az átellenben levő oldalon elborítja égő piros bfborszínnel, mely lassan-lassan halványodva, előbb mindenféle árnyalatú, aztán halvány lilás színekben pompázik. Az égen a szürke felhőket tűzesaranyos csíkokkal prémezi körül és nagy égő piros foltokat is fest itt-ott a felhőkbe. A Béla patakának jege meg szinte olyan, mintha lángolna. A kis fekete házak fölött terjengő füst pedig mintha a föld lángolásából eredne.

— Ni az öreg, fel akarja gyujtani megint az egész világot! — nevetnek az asszonyok. Ők talán azt hiszik, hogy a Rokosból ered e sok pirosság, de a tanultabb ember tudja, hogy a hegy mögött rejlő nap ontja e tüzes színeket.

Valamikor pedig — legalább erről szól a rege — a Rokos nem volt hegy, hanem egy igen-igen gazdag öreg, nagy veresszakállú várúr. Ott a mostani Rokos hegy helyén pedig egy kis alacsony halom tetején állt a vára: Kertesvár. Gyönyörű kertek környezték a mesés várát, de a vár és a szép kertek tulajdonosa, az irigy, ősz, mérges Rokos Dragomér úr rettenetesen haragudott, ha más ember fia e keribe csak a lábát is be merte tenni. Csakis ő és a fia Béla tartózkodhattak e kertben, valamint cselédek. Szigorúan megparancsolta úgy az öreg kertésznek, Rudnónak, mint a kertészlegényeknek, hogy ha idegen jön be hivatalanul a kertbe, verjék meg és dobják ki. Sőt később, mikor a környék pajkos gyermekei csak azért is belopódtak a kertbe és ott virágokat szedtek, meg gyümölcsöt loptak, egyiket-másikat önkezeivel megfogta és bedugta a vár tömlőcébe. Csak nagy rimánkodásra adta aztán őket vissza a szülőknek. Az egész vidéken Rokos nevével ijesztgették az anyák rossz, csintalan gyermekeiket:

— Ne légy rossz, mert eljön a vén Rokos és elvisz!

Ha ezt hallották a gyermekek, a legrosszabb, a legpajkosabb is ijedten hallgatott el:

— Jaj anyuskám, csak az ne vigyen el!

Azt is rebesgették a vidéken, hogy bűvész az öreg lovag, sőt

gonosz varázsló. Sokszor látták éjjel, amint az udvaron nagy tüzet rakott és abba mindenféle alakokat dobált. Így égjenek el, kik nekem kárt okoznak — kiáltotta ilyenkor. Néha pedig hetekre eltűnt, senki sem tudta hová: elutazott-e, vagy pedig a föld mélyébe valamely rejtélyes üregbe zárkúzott el? Fia Béla, atyjának távolléte alatt olyanná lett, mintha kicserélték volna.

A szép barnahajú, barnaszemű, alig tizenhat éves ifjú felvidult és vidáman énekelgetett, pedig míg atyja otthon tartózkodott, addig Béla oly csendesen és szomorúan járt-kelt a várban és kertben, mintha nagy bánata lenne. Sőt mi több, nemcsak ő vidult fel, hanem a vidék csintalan, dalos serege: a gyermekek is. Bejöttek a féltett, szépen gondozott, ritkaság virágokkal teleültetett kertbe és olyan dáridózást, játszadozást csaptak, hogy no. Eleget emlegette őket az öreg Rudnó kertész: vigyázzatok, mert hirtelen hazajöhet Rokos lovag és aztán jaj nektek!

De a gyermekek nem törődtek intelmeivel, még Béla sem. Vigan futkároztak, labdázta a kertben és e közben nem egy virágot, vagy virágzó bokrot törtek le, a fűvet pedig letaposták. Amint így javában játszadoztak, váratlanul hazatért az öreg lovag. Rettenetes haragra gerjedt, mikor a gyermeksereget és köztük fiát, Bélát meglátta az ő anyyira féltett kerjében. Mikor pedig a sok kárt is észrevette, amit a gyermekek okoztak, féktelen bosszúsomj fogta el a szívéit és ezen átkozódó szavakra fakadt:

— Béla, te háládatlan gonosz fiú, ki jobban szeretted a gonosz gyermekeket, mint engem, változz át rögtön fecsegő patakká és öntsd végig e vidéket. Minden pórcsalád veled csillapítsa szomját és minden piszkos gyermek benned fürödjék, habjaidban mossa le testének szennyét. Ti völgy apraja, nagyja pedig, gonosz, engedetlen gyermekek, változzatok át halakká és éljetez e háládatlan habjaiban! Szeressen, dédelgessen örökké benneteket, ha jobban szeretett titeket, mint engem. Te pedig Rudnó, hűtlen cseléd, ki nem fogtál botot, hogy e gonoszokat kiverd innen, légy visszhang a hegytetőn és csak akkor beszélhess és azt, amit más kiált feléd.

Ezzel a bösz várúr befelé rojtott a várba. De alig csukódott be utána nagy robajjal a nehéz várkapu, villám sujtott le az égből, mely porrá égette a várat és mindent, ami benne volt. A halom pedig, melyen a vár áll, elkezdett nőni, nőni, míg csak nagy, magas, kopasz hegy nem lett belőle, oldalán a villám cikcacos nyomaival: a vén Béla Rokos hegy pataka ma is végig ömlik, végig folyik a szép völgyön, melyet Rudnó völgyének hívnak. Sok apró falucska esik eközben útjában és nyáron ugyancsak lubickolnak a tót apróságok hűs, tiszta habjaiban. Millió virágot, számtalan fát és bokrot öntöz vizével és való-

ságos áldás e vidékre. F ürge pisztrángok uszálnak benne, melyek vigan ugrándoznak és fickándoznak naphosszat, mint valami pajkos gyermekek. És a folyócska oly boldog, úgy örül, hiszen sok, sok embernek használ, számos gyermeket mos tisztára és sok szegény családnak nyújt kenyert azzal, öntözi kis rétjeik és kertjeik földjét. Emberek, tehének, lovak, özek és más vadállatok isznak vizéből és ő akkor boldog és vidám, mentől több jót tehet a lakosokkal. Különösen a fürge pufók gyermekek a kedvencei, kik fürödnek és kagylót szednek a medrében. Ezeknek mesél, mesél mindenféle szépségeket, amint nagy cseveggéssel, csobogással, csörtetéssel siet tova sziklás medrében. Számos apró patak siet minden oldalról beléje, mind fürge és locsogó, mert a magasból csak sok eséssel, szökdeléssel juthatnak le a völgybe. Örök locsogás, csobogás hallatszik e vidéken, kivéve télen, mikor megfagy a víz még a patakokban is. Egy icike-picike tenyérnyi széles kis patak a Rokos oldalán fakad, ez arról cseveg, hogy bent a hegyben sokszor elfojtott sóhajtozást és zokogást hall. Talán a vén lovag kesereg benne.

A másik kis patak pedig arról a hegyről fut le, melyen a visszhang van. Nem győzi mesélni, mennyit fárasztják a szegény visszhangot a pajkos gyerekek: vén kertész szólj már

Ne hallgass örökké,
Mondd meg meddig
Kiabálsz itt?
Feleli: örökké!

Pedig dehogy örökké! Hiszen ez a föld maga sem fog örökké tartani!

Lent pedig a völgyben énekelve vásznat sulykolnak a szegény tót asszonyok:

Kedves jőtevőnk,
Szép Béla pataka!
Puhítsd vásznunk olyan legyen
Mint a bársony, puha.

És dicsérik, dicsérik a kedves Béla patakát, elmondják szépnek, jónak, kívánnak neki sok vizet, tartós szépséget és köszönik a sok jót, amit velük tesz. És mindezt szép énekszóban, hogy a hegyek visszhangoznak tőle.

Erre a vén Rokos nagy haragra gyul — mint ők mondják — és nagy tüzet rak a hegy mélyében, amitől bíborfényben ég az egész vidék.

Én is ott álltam a folyócska partján és beletekintettem kristálytisza habjába. Milyen kedves rege ez! Béla pataka boldog, örökké

boldog, mert jót tehet e szegényes vidékkel: öntözi földjeiket, fürösztí gyermekeiket, vízzel szolgál, hallal szolgál. Jót tenni tehát: boldogság!

Megkondult e közben a parton fenyőfák csoportja közt fehérítő százados kis templom tornyában a harang. Mondják, hogy e kis szentegyház Árpádház korabeli. Azóta áll itt és hinti szét az áldás sugarait Valaki belőle, ki nemesebb, nagylelkűbb minden teremtetett lénynél. A szentség házában élő drága szent Jézust értem, ki nem valami mese szülőtte, nem az emberi fantázia találmánya, hanem édes, szent, örökéletű, kedves valóság. Szeretném odakiáltani a daloló nőknek:

— Ne a mesés Béla patakáról énekeljete, hanem arról, aki e folyót és mindent teremtetett nektek, aki megváltott a bűntől és örök haláltól, keserves kínszenvedése, kinteljes halála által. Ki adott nekünk annyit, mint Ő? Ki szenvedett annyit, mint Ő? Mellette a földi emberek legforróbb szeretete is semmiség, barátaink jóindulata, áldozatkészsége szertefoszló köd, mert az ő szentséges Szive telve van lángoló örök szeretettel, forró, édes gyöngéd érzelmekkel irántunk. Őt szeressétek tehát, mert senki a hálát és szeretetet annyira meg nem érdemli, mint az Úr Jézus.

Antal Margit.

A vak grófné — özv. gróf Zichy Rezsőné emlékére. Irta Fischer-Colbrie Ágost kassai püspök. Ára 20 fillér, a kassai katolikus Patronage-Egyesület kiadványában. A 31 oldalra terjedő kis füzetecske megőrökíti a ritka nemes szívű grófné emlékezetét. Ifjúkorában érte még a vakság nagy csapása, melyet zúgolódás nélkül, angyali tüzelemmel viselt el, sőt a közjótékonyosság terén, szociális keresztény karitás újabban fellendült csodálatos erejű szervezeteiben vezetőszerpet játszott évtizedeken keresztül. Különösen a szegények, betegek, gyermekek és eltévedtek feküdtek közel szívéhez. Jellemzően mondja róla a püspök úr nemesen egyszerű tolla: «Az áldott lelkű vak grófnénak nem volt szüksége a napra és holdra, hogy világítsanak neki, mert Isten fényessége megvilágította őt és az Isten Báránya volt az ő szövetnéke».

Imádkozol-e még? Weiler A. nyomán Hodács Ágost. Második kiadás. Temesvár egyházmegyei nyomda. 100 példány ára 10 K 80 f. Egy példány 20 fillér. Mindig korszerű az imáról írni. Most különösen, amikor sok imára és jó, okos imára van szükség. A kis könyvecske megtanít és buzdít rá. Különben is megszoktuk már, hogy amit Hodács Á. nyújt az olvasóközönségnek, az mindig hasznos és érdemes arra, hogy megjegyezzük magunknak.

Röptében a nagyvilág körül.

X. Pius pápa. Augusztus 20-án volt egy éve, hogy meghalt. Egyrészt a háború egymásra torlódó nagy eseményei, másrészt nálunk szent István ünnepének monumentális megünneplése elfeledtette augusztus 20-ának szomorú emlékét. Alig gondolt reá valaki. Így gondoljuk ezt külső jelekből ítélve. A sajtó elfelejtette. Nagy requiemek, egyházi megemlékezések sem adóztak szellemének.

De annál többen gondoltak reá az imádkozó lelkek közül. Az Eucharisztia, a gyakori szentáldozás boldog, de szerény birtokosai megemlékeztek erről a szentemlékű pápáról, aki életében sem szerette a lármát, a felhevülést. Inkább a bensőséges, lelki dolgok érdekelték, a kegyelem életének nagy mélységei foglalkoztatták. A világ sohasem értette, a vallásos lelkek pedig senkit nálánál jobban nem szerettek. Csak vegyük elő képeit, fotografiáit és nézzük azt a szent arcot, bensőséges, gyengéd vonásokat, atyai szelídségét és szeretetét.

Nagy eszköze volt az isteni gondviselésnek. Ez évtizeden át reá bízta egyházának kormányzását. És bensőségben, hittisztaságban, kegyelmi bőségben megíjodva várt tíz év múlva új kormányosra az anyaszentegyház.

Aki a kegyelem finomságát annyira felfogta és a legmélyesegesebb hittitkot, a legméltóságosabb Oltáriszentséget annyira szerette, annak nehéz volt a háború réme és borzalma. Össze is törte őt az első hetekben.

Azóta dühöng a háború, folyik az embervér, terjed a népek közt duló harag és gyűlölet. S hogy ezt immár 13 hónapja bírja az emberiség, azt X. Pius pápának köszönheti, aki felvértezte a hívek millióit a legszentebb Eucharisztia fegyverével és Benne megadta azt a vértanúkat nevelő erőt eszközül, amely ezen háború borzalmainak elviselésére szükséges.

X. Pius pápa nagysága nemcsak az, hogy a bensőséget, a kegyelmi

életet óriási magas fokra emelte, a legméltóságosabb Oltáriszentséget pedig ismét az emberiség közkinségévé tette, hanem alkalmassá tette a lelkeket arra, hogy ezt a nagy szerencsétlenséget, lelki üdvösségük kockáztatása nélkül elbirják, sőt általa hitükben, Isten iránti ragaszkodásban, bizalomban a legnagyobb mértékben megerősödjenek.

Amint a háborús technikának fő a sok munició és nélküle nincsen győzelem, úgy a háború lelkének a legyőzhetetlenséget az isteni hit, krisztusi bizalom adja meg, s X. Pius pápa ezt szerezte meg a meggyötört emberiségnek.

S talán baj az, hogy most mégis mindenki hallgat a szent pápáról s halála napján csak imádság csendjében gondolnak rá? Épen nem. Az eucharisztikus pápa emléke csak olyan lehet, mint maga az Eucharisztia: elrejtett, néma, csendes. Merjük reményelni, hogy lelke már az isteni Megváltó szemléletében megdicsőült és könyörög a szorongatott szerencsétlen emberiségért.

Az Úr Jézus új otthona Budapesten. Augusztus 8-án szentelte fel a bíboros hercegprimás a városligeti *jaáki-kápolnát*. A híres vas megyei jaáki templom portáléját hűen utánzó bájos három hajós kis kápolna gyöngye a budapesti kisebb templomoknak. Művészi ízlés, elegancia, a környezet méla csendje és történeti lehellete különösen alkalmassá teszi Isten házává és az imádság helyévé. Hiszen nagy áldás ilyen kis kápolna is a templomokban szegény Budapestnek, mutatja az a körülmény, hogy a hercegprimás maga avatta szenthellyé és mutatta be benne az első szentmisét. Ezzel azonban meg is akarta tisztelni dr. Várady Árpád kalocsai érsek elnöklete alatt működő Szent László Társulatot, mely a kápolnát istentiszteletnek megszerezte és berendezésről gondoskodott s ezáltal már második istenházát adja Budapest fővárosának.

A kápolnát egyházi ruhákkal a budapesti központi oltáregyesület látta el, mely mindenkor lelkesen gyakorolja fenséges Krisztus-ruházási hivatását.

A Mátyás-templom 900 éves jubileuma. Nem olyan hatalmas, mint a német dómok, de méltóan büszkesége Budapestnek, a magyar történelmi építészetnek, egész Magyarországnak. Szerencsésebb mint Budapest bármely temploma, mert szépségének megfelelő környezetet nyert. A Duna felé a meszeszerűen szép halászbástya szegélyezi, homlokzata előtt a szokottnál nagyobb Szentháromság-szobor és tér alkotja a helyes miljót. A templom maga káprázatos gyönyörű s minden porcikájában emelkedett stylszerű. Aránylag óriási tornya páratlan a maga nemében. 900 éves fennállását olyan gondozott állapotban éri meg, hogy alig árulja el a nagy történelmi múltat, mellyel a nemzet harcaiban osztozott. Az Árpádok korának legszomorúbb időszakára, a tatárjárás korára esik a tem-

plom alapvetése. Mai összeállításán több kor művészete dolgozott. Sok benne a román, különösen a Mátyás-korabeli tornyon, de egészben véve a virágzó korabeli gótizálásnak a remeke. A török idöket is átélte, kik szinte templomul használták. Mindig erőforrása volt a hitnek és vallásosságtól fakadó nemzeti erőnek. Kilencszáz éven át áradt belőle a nemzetre a krisztusi erő és kegyelem és mikor 900 éves fennállását ünnepli a magyar vallásos géniusz, nagyot dobban a szívünk, hogy a trón várományosa és fenséges neje Zita fölkeresik néma csendjét, hogy imádkozzanak benne nemzetünkért.

EGYESÜLETI ÉLET.

Eucharisztikus triduum Besztercebányán. Az idén elmaradt lelkigyakorlatok némi kárpótlásaként eucharisztikus triduumot rendezett a besztercebányai Oltáregyesület vezetősége, melynek keretében öt beszédben lelkesítette az egyesület igazgatója: dr. Császik István t. tanár a nagyszámban egybegyűlt tagokat a gyakori, lehetőleg mindennapi szent áldozásra.

Besztercebányai Oltáregyesület elnökasszonyának örömeiben osztozunk, midőn férje miniszteri tanácsossá neveztetett ki. Meg vagyunk győződve, hogy öméltósága továbbra is vezeti buzgóságával és szeretetreméltóságával a virágzó besztercebányai Oltáregyesületet. — Hála a püspök úr jóságának, melylyel dr. Császik István theologiai tanárt, a besztercebányai Oltáregyesület apostoli lelkületű igazgatóját sok teendőinek egy részétől mentesítette, hogy így még többet tehessen a városi hitélet és buzgóság terén.

Hitélet a központi oltáregyesületi Erzsébet fogadalmi Örökimádás-temp-

lomban. (Dr. *Tiefenthaler* József jelentéséből az Oltáregyesület közgyűlésén.)

A templomi hitélet *tengelye* — a templom rendelkezéséhez mérten — a kegyelmi élet ápolása, főképen a legméltóságosabb Oltáriszentség megismerése, imádása és gyakori vétele. Ennek megfelelően a templomi pasztoráció egyik főtevékenysége: sok alkalmat nyújtani a *szent gyónás* elvégzésére.

Gyónási alkalmak, amikor felkérés nélkül kiül egy vagy több (néha négy is) gyóntató a gyóntatószékbe:

Hétköznapokon reggel 6 órától 10-ig, délután litánia után, csütörtöki napon este 8-ig. Vasárnap reggel 6—12-ig állandóan több gyóntató áll a hívek rendelkezésére.

Szentségimádás gondolatát nagyon megszerették már a hívek. A rendes szentségimádási órákon kívül, melyeket mint oltáregyleti tagok végeznek, vasárnap és ünnepnap külön is végeznek az imásmolyokon szentségimádást: az oltáregyesületi tagok, a kongreganisták

és az eucharisztikus Szövetségek. Gyermekek, felnőtt nők és férfiak egyaránt részt vesznek az imádásokon.

Szentáldozás gyakorisága gyönyörűen virágzik. E téren az Örökimádás-templom kiválóan teljesíti missióját. A *havi* áldozások száma — átlagosan számítva — 7000. De óriási kilengések vannak egyik-másik hónapban. Például múlt decemberben: 11.000 szentáldozás volt.

A múlt évi szentáldozások száma összesen: 80.000. Mostani háborús évi statisztika még magasabbra szökik, amennyiben az 1915-ik év öt hónapjára több mint 40.000 szentáldozás esik. S emellett nem szabad feledni azt a mély *áhitatot*, amelylyel itt az Úr Jézust a hivek fogadják. Minden vendég-pap, ki a templomban egyszer megfordul, csak elragadtatással tud erről az áhitatról beszélni. Mindenkinek arcára kiül a *tudat*, hogy az Úr Jézust várom és kapom a szentáldozásnál.

Az áhitat emelése elsősorban magának a gyakori áldozásnak jutalma és gyümölcse, de sokat tesz a kioktatás a *szószékről*.

Szentbeszéd nagyon sok van. Minden vásár- és ünnepnap reggel 9 órakor a deákságnak, délután 1/46 órakor a népnek és kora délután vagy este egy-egy kongregációi csoportnak.

Minden csütörtökön este szentórási beszéd. Májusban mindennap szentbeszéd. Nagy kihatásúak a novénának, triduumnak és más oltáregyesületi ünnepeknek szentbeszédei. Ezekon kívül a gyakori szentáldozás

s egyáltalában a legmértősebb Oltáriszentség megbecsülésének legfőbb forrásai azok a hatalmas szentbeszéd, melyeket minden hónap második vasárnapján *Kánter* Károly országos igazgató mond.

A pasztoráció legfőbb segítsége és szerve a templomhoz fűzött *egyesületek*. Ezek elsősorban az *Oltáregyesület*. Havi és gyakori gyónók és áldozók egyik nagy zöme közülök kerül ki. Azután a *kongregációk*, melyek működésükben *hét nagyszámú csoportra* oszlanak. Míg az oltáregyesületi tagok ügyeit javarészt az igazgató végzi, addig a kongregációk, melyek mindegyik csoportja a háború dacára is havonként tartottak összejevetelt, teljesen a templomi papság buzgó vezetésében részesülnek.

Harmadik egyesület, mely a templomhoz tartozik: az *eucharisztikus Szövetségek* három csoportja úgy mint: eucharisztikus Gyermekszövetség, eucharisztikus Ifjak szövetsége és eucharisztikus Leányok szövetsége. Ezek gyűléseket tartanak, gyakran áldoznak, szentségimádást végeznek. Számuk — értve azokat, kik itt elégitik ki lelki igényüket 2000—3000. Egyébként mint országos központ 15.000 tagot könyvelt el törzskönyvében. Ezen tagok számára az Oltáregyesület lapot is tart fenn ezen a címen: *Jézusom örööm*. Megjelen havonként 11.000 példányban. (Egy példány ára 4 fillér.)

Bár nem tartoznak szorosan a templom rendeltetéséhez, de szép kihatásai a templomnak a betegek

látogatása; úgyszólván minden napra esik egy. Az *áttérők oktatása*. Egy hétre átlag egy áttérő jut. Továbbá az első áldozók előkészítése 6—7 éves korukban. Ez nagyszerűen beválik. Úgyszólván mind napi áldozók lesznek és rendkívül buzgók. Templomunkat katonaság és 5—6 intézet deákja látogatja, kik minden vásár- és ünnepnapon szentbeszédet kapnak.

Az Örökimádás-templomnak ezen nagyarányú pasztorációjában önzetlen lelkesedéssel segítenek a főváros számos papja: Stolmár, dr. Avary, Farda, Zboril, Fray Jenő stb. hitoktató urak.

Nagyszerűen támogatják bármikor a templom hitbuzgalmi misszióját: dr. Hanauer István apát, dr. Szuchy Béla kamarás, dr. Saly László és dr. Wéber Pál prefektusok, Toma István, Mészáros István igazgató stb.

Pallavicini Edéné ögrógnő százezer koronás adománya. A kegyelmes asszony hadi kötelezettségeit a régi magyar asszonyok honleányi hősiességével végzi. A kaposvári kórház az ő kórháza. A budapesti oltáregyesületi kórház állandó gondjának tárgya. Nagyszámú hadikölcsönt jegyzett. De hívő lelke tudja, hogy a hazafias áldozatkészséghez Isten áldása szükséges. E célból bizonyára sokat kéri az Úr Jézust

az ő tabernákulumánál. De tovább is megy és a hadikölcsönből százezer korona értéket a budapesti központi oltáregyesületnek ajándékoz a legméltóságosabb Oltáriszentség dicsőségére, a szegény, kopott templomok felszegélyezésére.

Tisztelettel tekintünk a kegyelmes asszony nemesen és szentül gondolkozó alakjára és kívánjuk a legszentebb Eucharisziától, nyerje meg érte a százszoros jutalmat.

Az Örökimádás templom lelkészváltása. Öminenciája a hercegprimás a templom eddigi lelkészét dr. Tiefenthaler Józsefet a Pazmaneum papnevelő-intézet lelkiigazgatójává nevezte ki. Ennek következtében beállott változás újabb alkalmat adott annak a megfontolására, hogy a gyönyörűen fejlődő hitélet igényei kielégíthetők-e egy lelkész kinevezésével. Az oltáregyesület minden áldozatra kész, hogy a főváros leglátogatottabb templomát e tekintetben ellássa és gondozza. Ép azért nem elégedett meg azzal, hogy öminenciája kinevezte dr. Gamau Istvánt lelkésznek, hanem Farda Ignác fővárosi hitoktatót is felkérte és megbízta bizonyos teendőik végzésével, hogy így fennakadás nélkül haladjon az eddigi mederben a templom gyönyörű s rohamosan fejlődő hitélete.

IRODALOM

Nádasdy Mária: Elmékedések. (12°, 525 lap, ára 4 K 20 f.) Csinos kiállítású, feltűnően könnyű kis könyv ez, mely egyes aszkétikus írónk véleménye szerint hézagpótló s papoknak, seminaristáknak és apácák-

nak, szerzeteseknek és világiaknak s mindazoknak, kik valamelyes lelki életet akarnak élni, egyaránt megfelelő. Kor, rang és állapotkülönbség nélkül mindenkit szent hitünk szerint való életre, Jézus Krisztus követésére, a megpróbáltatásoknak nagylelkű és érdemszerző elviselésére, igaz jámborságra, alázatos szeretetre és szép keresztény szokásokra lelkesít. Minden napra és ünnepre, a kiválóbb szentek tiszteletére és a hónapok első péntekére vannak benne elmélkedések és a szentséglátogatásra alkalmas gondolatok a Szentírásból. Gyakori áldozók számára kitünő készülés, ha a napnak megfelelő elmélkedését elolvassák belőle és arról gondolkozva, emelik szívüket eucharisztikus Jézusunkhoz. A lapok elismerően nyilatkoznak róla. A többek közt kettőből legyen itt rövid kivonat.

Religió f. év november 29. számából: «Rövid, mély gondolatokban gazdag elmélkedő könyv. Minden napra egy-egy szentírási szöveget vesz alapul s abból fejt ki három rövid pontban az elmélkedések anyagát. Ez a három pont nem három különböző gondolat, hanem mind egy vonalba esik: a második és harmadik kimélyítése és alkalmazása az elsőnek. Egy-egy elmélkedés mindig csak egy lapra terjed. Ez nagy előny. Maguk az *elmélkedések mélyek, bensőségesek, nem eszmefuttatók és spekulációk, hanem igazi imádságot inspiráló gondolatok. Ez a legnagyobb dicséret, amit egy elmélkedési könyvről mondani lehet.* Nádasdy nagyon szükséges és érdemes munkával ajándékozott meg, amely könnyen kezelhetőségénél fogva és bensőséges tartalmával nagyban előmozdítja a jó elmélkedést.»

Fehérmegyei Napló f. év november 19. számából: «Bár minél több karácsonyfa tövébe odatennék az idén ezt a kis lelki kalauzt. Sok lelket megvilágosítana, sokak gyöngé akaratát megerősítené és sokakat megvigasztalna.» stb.

Megrendelhető Debrecenyi Jánosnál Székesfehérvárott, Iskola-u. 4., a Központi Oltáregyesületnél Budapest, IX., Üllői-út 77., és a Szent-István-Társulatnál, Budapest, Kecskeméti-utca 2. és a nagyobb könyvkereskedésekben.

II. Vilmos császár. A háborús irodalomnak egyik legérdekesebb és legaktuálisabb terméke *iff. Gonda Bélának a német császárról* most megjelent könyve. Szerző nem életrajzot, még kevésbé akadémikus értekezést ad, hanem a császárnak a nyilvánosság előtt elhangzott beszédeiből vett idézetekkel mutatja be királyunk legjobb barátjának és hű szövetségeseinek egész egyéniségét. A mintegy tíz nyomtatott ívre terjedő könyv tizenkét fejezetre oszlik s a császárnak a németbirodalmi politika fejlesztése érdekében elmondott beszédeiből a következő csoportosítás szerint közül nagyon érdekes és a mai háború szempontjából különösen aktuális részleteket: A hadsereg, Flotta, Tengerészet, Zeppelin, Hadi ipar (Kruppék), Politika, Mezőgazdaság, Szociálpolitika, Vallás, Ifjúság nevelése, Tudomány, Művészet, Szövetségi hűség, A magyarok. Vilmos császárnak közismert, erőteljes egyénisége markáns vonásokban jelentkezik szónoklataiban is, melyek uralkodói alapelveinek, a német birodalom naggyá és hatalmassá tételére irányuló törekvéseinek leghivebb visszatükrözői.

Ifj. Gonda Béla körültekintő alaposággal válogatta ki és fűzte egymásmellé a mintegy ezernégyszáz beszédből vett idézeteket, melyekhez a lehetőség szerint kevés, de annál érdekesebb kommentárt fűzött. A könyv az *Élet* irodalmi részvénytársaság kiadásában, izléses kiállításban, a címlapon a császár arcképével jelent meg. Két koronáért minden könyvkereskedésben kapható és a kiadónál (Budapest, Fehérvári-út 15. szám) megrendelhető.

KIMUTATÁS

Oltáregyesületi adományok 1915. júliusban. Juhász Amália 2 K, özv. Várady Jenőné 1 K, Mandics Mária 30 fillér, Kayll Elemérné 6, K Tóth Pál 1 K, Tóth Pálné 2 K, özv. Komancz Antalné 4 K, Nágl Karolin 20 K, Paulus Józsa 2 K, Paulus Teréz 2 K, Kőszegi Antalné 2 K, Dominek Sándor 1 K, özv. Wertmüller Béláné 5 K, Pörje Józsefné 2 K, Schwarzl Józsefné 2 K, Strassenreiter Ignácné 2 K, Brauch Ferencné 10 K, Schmidt Mária 2 K, ft. Angyot György plébános 1 K, O. E. tagoktól Rum 72 K 74 fillér, ft. Bauer Antal plébános 5 K, Németh Jánosné 1 K, Kiss Aladárné választmányi tag által: Kövér Kálmáné 10 K, Nengei Lászlóné 2 K, Ormos Jánosné 4 K, Hegyessy Lászlóné 10 K, Császár Jánosné 10 K, Rhorer Miklós 20 K, Gosztonyi Mihályné 20 K, Neumayer Anna 4 K, Neumayer Matild 1 K, Streysz Béláné 2 K, Pognat Julia 4 K, Ráth Gizella 4 K, Zubriczky Anna 2 K, Kiss Aladárné 200 K, Tolt János 1 K, Tolt Éva 1 K, ft. dr. Rusznák Miklós által: O. E. tagoktól Eperjes 5 K, Riegel Vincéné 2 K, Felmayer Vilma 50 K, Pincze Lőrincné 1 K, Szabó Károly 2 K, Faragó Juli 24 fillér, Csölle Cecília 3 K, Tóth Mariska 1 K, Tóth Magdolna 1 K, Bányai Erzsébet 2 K, Ripel Mária 1 K 40 fillér, Radomszky Mihályné 2 K, Író Erzsébet 40 fillér, Madarász Rozália 60 fillér, Író Mária 80 fillér, Nagy Verona 80 fillér, Both Rozália 1 K, Kovács Borbála 80 fillér, Danczinger Franciska 4 K, Emerich Gottfriedné 5 K, Molnár Györgyné terjesztő által: Major Ignácné 1 K, Gursky Sándorné 2 K, Kosár Andrásné 2 K, özv. Stipek Pálné terjesztő által: Riedl Jánosné 2 K, Heeger Cecília 8 K, Gaál Margit 3 K, Gaál Istvánné 3 K, Németh Józsefné 2 K, Trogán Antalné 4 K, Krausz Anna 4 K, Boda Anna 2 K, Kőszler Terézia 3 K, Dobay Juliska 30 fillér, Leitner Sándor 2 K, Bittner Mária 1 K, O. E. tagoktól Bars megye, Csiffár 23 K 72 fillér, Vig Mária 24 fillér, Vig Rozália 24 fillér, Moricz Mari 40 fillér, Gergely Teréz 40 fillér, Koricz Rozália 24 fillér, Tóth Viktor 24 fillér, Barus Borbála 24 fillér, Tóth Judit 40 fillér, Vanda Erzsébet 40 fillér, Kálmán Mari 40 fillér, Szakács Károly 1 K, Tomory Erzsébet 50 fillér, Ivanits Éva 2 K, Payper Franciska 2 K, Michl Alajosné 8 K, Pizinger Istvánné 2 K, Landsteiner Gizella 4 K, Schweigert Vincéné 1 K, Kronberger Jánosné 4 K, Áprily Ilona 4 K, Juhász Anna 4 K, Schiller Jánosné 40 fillér, Taliga Julia 1 K, Bádóg Józsefné 1 K, Pausek Mari 2 K, Zábor Appolonia 4 K, Lovász Tóbiás 2 K, Ráboczkó Györgyné 2 K, Ráboczkó Teréz 2 K, Ettensberger Antonia 2 K, Márton Jánosné 2 K, Kunszt Janka 1 K, Szakatis Anna 1 K, János Irén 4 K, Árkossy Ilona 8 K, Hideg Róza 4 K, Hlupko Ilonka 5, K Kaldenecker Mariska 3 K, Bozóky Bonaventura 2 K, Bozóky Bonaventuráné 2 K, Pados Ágnes 4 K, Kopácsy Lukácsné 10 K, Németh

Józsefné 1 K, Gálly Gizella 5 K, Máthé Anna 2 K, Gödöcs Katalin 6 K, Sturm Irén 1 K, Kneitner Ferenc 6 K, Bengler Sarolta 10 K, Katona Imre 40 K, Tornyi László 2 K, Tornyi Lászlóné 2 K, Wetzelsberger Magda 2 K, Radlitssek Teréz 4 K, Németh Mariska 2 K, Németh Margit 2 K, özv. Miskó Józsefné terjesztőgyűjtése : Keszter Mária 4 K, Giefing Istvánné 4 K, Nekpisz Józsefné 2 K, Paradeiser János 1 K, özv. Gürsch Jánosné 2 K, Roth Lajosné 4 K, Gatlauer Károly 2 K, Gatlauer Károlyné 2 K, Cuculinus Károlyné 2 K, Filip Katalin 1 K, Batta Ilona 2 K, Dénesi Ágota 1 K, Preiszler István 2 K, Preiszler Istvánné 2 K, Halász Franciska 2 K, özv. Christian Béláné 4 K, özv. Otte Béláné 4 K, Bursch Miklósné 4 K, Christian Anna 2 K, Nagy József 2 K, Nagy Józsefné 2 K, Szeitz Katalin 6 K, Fill Ferencné 2 K, Fill Ilonka 1 K, Koller Jolán 1 K, Szegenvein Katalin 1 K, Vogl Ferenc 2 K, Wimmer Terézia 2 K, Wimmer Viktória 4 K, Tadlanek János és neje 2 K, Huber Hermin 1 K, Neumayer Erzsébet 1 K, Obedisch László és neje 2 K, Rauchbauer Alajos és neje 4 K, Szép Sándorné 1 K, Szabó Mária 1 K, Reichardt Jánosné 1 K, Szép László 1 K, Cser István 1 K, Cser Mária 1 K, Szép Mária 1 K, Horváth István és neje 2 K, Molnár Gyuláné 4 K, özv. Mambryni Jánosné 4 K, Nagy István 4 K.

Dicsőíttessék és magasztaltassék

Vég nélkül a legméltóságosabb Oltáriszentség!

Felelős szerkesztő: Dr. Tiefenthaler József.

Walsler-Varga-féle
Örökimádás imakönyv
az oltáregyletek imakönyve, ötödik
teljes kiadás; 30 óra

K. Sávely Dezső festőművész rajzaival
megjelent és kapható

Közönséges papíron:

Vászonkötés --- --- --- 4 K --- f.
Bőrkötés, vörösvágás, tokkal 5 " --- "
Bőrkötés, aranyvágás, tokkal 6 " --- "

Műnyomó papíron:

Vászonkötés, vörösvágás --- 4 K 50 f.
Bőrkötés, vörösv., tokkal --- 5 " 50 "
Bőrkötés, aranyv., tokkal --- 6 " 50 "

REMÉNYSÉGÜNK 1906, 1907, 1908, 1909-ik évfolyammal
még kaphatók **1 K 40 fill.-jével.**
egyenként

Borjúbőr-kötés, aranyvágás,
párnázva, kazettával --- --- 8 K 50 f

Japán papíron: (az egész könyv egy ujj-
nyinál alig vastagabb)

Vászonkötés, vörösvágás --- 4 K 50 f.
Bőrkötés, vörösvágás, tokkal 6 " --- "
Bőrkötés, aranyvágás, tokkal 7 " --- "
Borjúbőr, párnázva, kazettával 9 " --- "

Ezen könyvek megrendelhetők:

VARGA MIHÁLY esperes-plébánosnál
Kiskunmajsa (Pest vm.)

a pénz előleges beküldése mellett, vagy
utánvételt

A kereskedésben 20%-kal drágább lesz.